Abstract:

مسیر داده و واحد کنترلکننده در امتحان میانترم دوم طراحی شدهاند و در ابتدا قالب دستورات پردازنده آورده شده است.

برای تست پردازنده مذکور برنامهای به زبان اسمبلی نوشته شده است که مقدار و اندیس بزرگترین عضو یک آرایه 20 عنصری را پیدا میکند و آنها را در مموری ذخیره میکند. همچنین برای تبدیل برنامه اسمبلی ذکر شده به زبان ماشین، یک برنامه اسمبلر به زبان ++C نوشته شده که در فولدر Utils قرار داده شده است.

برای قرار دادن مقادیر آرایه در مموری از یک فایل به نام ArrayData.txt استفاده میشود که در فولدر Memory قرار دارد. در این فایل مقادیر به صورت Decimal و در 20 خط متوالی نوشته میشوند. این مقادیر در ادامه به کمک یک اسکریپت پایتون به مقادیر باینری 16 بیتی تبدیل میشوند.

فایل FindMax.asm که کد اسمبلی برنامه تست پردازنده است توسط اسکریپت Test Program توضیح داده که در فولدر Memory قرار دارد تولید میشود. (چون همانطور که جلوتر در بخش Test Program توضیح داده میشود، باید به ازای همه اعضای آرایه کد اسمبلی کپی شود)

در نهایت با اجرای اسکریپت GenerateMemFiles.bat که در همین فولدر Memory قرار دارد، کد اسمبلی به اسمبلر ذکر شده داده میشود و خروجی آن در فایل FindMax.machine ذخیره میشود. این فایل حاوی تعدادی دستور 16 بیتی به زبان ماشین است که هر کدام در یک خط قرار گرفتهاند.

در نهایت هر دو فایل FindMax.machine و ArrayData.txt و FindMax.machine به اسکریپتهای پایتون موجود در فولدر stid به اسکریپت اجرا داده میشوند که در فرمت mem. قرار گیرند. فایل نهایی data.mem ایجاد شده به وسیله اسکریپت اجرا شده در فولدر Verilog\Sim که محل ایجاد پروژه ModelSim است قرار میگیرد تا با اجرای شبیهسازی، توسط مموری خوانده شوند.

در ادامه به کمک شبیهسازی، درستی عملکرد پردازنده نشان داده میشود.

CPU Instructions:

A-Type:

Adr is an immediate value.

opcode:

load Adr	R0 = Mem[Adr]	0000
store Adr	Mem[Adr] = R0	0001
jump Adr	PC = Adr	0010

Assembly: inst adr

Machine:

opcode[4]		adr[12]
15	12	11 0

B-Type:

Adr is an immediate value.

opcode:

branch Ri, Adr	if Ri == R0: PC[8:0] = Adr	0100

Assembly: *inst adr*

Machine:

	opcode[4]	i[3]	adr[9]
15	n 1/	11 9	8 0

C-Type:

The opcode for all C-Type instructions is *1000*

func:

add	Ri	R0 = R0 + Ri	00000100	
sub	Ri	R0 = R0 - Ri	000001000	
and	Ri	R0 = R0 & Ri	000010000	
or	Ri	R0 = R0 Ri	000100000	
not	Ri	R0 = ~R0	001000000	
nop		No Operation	010000000	
mvto	Ri	R0 = Ri	00000001	
mvfron	n Ri	Ri = RO	00000010	

Assembly: *inst Ri*

Machine:

opcode[4]	i[3]	func[9]
15 12	. 11 9	8 0

D-Type:

Num is an immediate value.

opcode:

addi	Num	R0 = R0 + Num	1100
subi	Num	R0 = R0 - Num	1101
andi	Num	R0 = R0 & Num	1110
ori	Num	R0 = R0 Num	1111

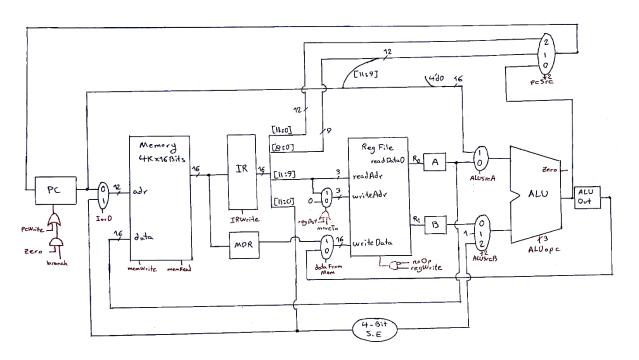
Assembly: *inst imm*

Machine:

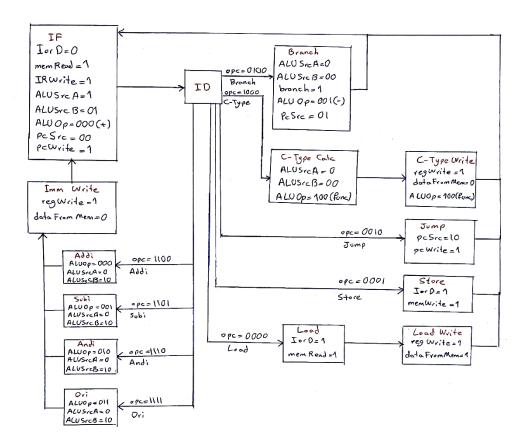
opcode[4]	imm[12]
15 12	11

CPU:

Datapath:

Controller:

جدول زیر مقادیر سیگنال های خروجی واحد کنترلکننده را در هر state نشان میدهد:

	memWrite	memRead	IorD	IRWrite	regDst	dataFromMem	regWrite	ALUSrcA	ALUSrcB	ALUop	PcSrc	PcWrite	branch
Instruction Fetch (IF)	0	1	0	1	_	_	0	1 (PC)	01 ('d1)	000 (+)	00 (ALU)	1	0
Instruction Decode (ID)	0	0	_	0	_	_	0	_	_	_	_	0	0
Branch	0	0	_	0	_	_	0	0 (R0)	00 (Ri)	001 (-)	01 (Branch)	_	1
C-Type Calc	0	0	_	0	_	_	0	0 (R0)	00 (Ri)	100 (func)	_	0	0
C-Type Write	0	0	_	0	0 (RO)	0	1	_	_	100 (func)	_	0	0
Jump	0	0	_	0	_	_	0	_	_	_	10 (Jump)	1	0
Store	1	0	1	0	_	_	0	_	_	_	_	0	0
Load	0	1	1	0	_	_	0	_	_	_	_	0	0
Load Write	0	0	_	0	0 (RO)	1	1	_	_	_	_	0	0
Addi	0	0	_	0	_	_	0	0 (R0)	10 (imm)	000 (+)	_	0	0
Subi	0	0	_	0	_	_	0	0 (R0)	10 (imm)	001 (-)	_	0	0
Andi	0	0	_	0	_	_	0	0 (R0)	10 (imm)	010 (&)	_	0	0
Ori	0	0	_	0	_	_	0	0 (R0)	10 (imm)	011( )	_	0	0
Imm Write	0	0	_	0	0 (RO)	0	1	_	_	_	_	0	0

جدول طراحی ALU:

ALU Operations	Opcode	Output
+	000	A + B
-	001	A - B
AND	010	A & B
OR	011	A B
NOT	100	~B
PassInput1	101	Α
PassInput2	110	В

جدول خروجی کنترلر ALU (به ALU):

ALU Controller Function	ALUopc	noOp	moveTo
000000100	000 (+)	0	0
000001000	001 (-)	0	0
000010000	010 (&)	0	0
000100000	011( )	0	0
001000000	100 (~)	0	0
000000001	101 (Pass1 R0)	0	1
000000010	110 (Pass2 Ri)	0	0
010000000	101 (Pass)	1	0

جدول ورودی کنترلر ALU (از کنترلر اصلی):

CPU To ALU Controller	ALUop
+	000
-	001
AND	010
OR	011
Function	100

Test Program:

Assembly:

از آنجا که این CPU دستوری برای دسترسی به حافظه با مقدار رجیستر ندارد و فقط مقادیر ثابت را قبول میکند، نمیتوانیم حلقه for بزنیم و باید کد اسمبلی برای چرخه را 20 بار (با تغییر آدرس حافظه) تکرار کنیم. این کار تعداد دستور ها را افزایش میدهد و از 200 دستور بیشتر خواهد شد. پس شروع عناصر آرایه را به خانه 300 و مقدار بزرگترین عنصر و اندیس آن را به ترتیب در خانههای 400 و 404 حافظه قرار میدهیم. کد اسمبلی برای پیدا کردن بزرگترین عضو آرایهای 20 عنصری:

```
andi 0
                  # R0 = 0
mvto R7
                  #R7 = 0 (const)
addi 1024
                 # R0 = 1024
add R0
                 # R0 = 2048
add R0
                 # R0 = 4096
add R0
add R0
                  # R0 = 16384
add R0
mvto R6
                 # R0 = M[300]
load 300
                 # R1 = M[300] (max)
mvto R1
                 \# R0 = 0
andi 0
mvto R2
                 \# R2 = 0 (maxIdx)
load 301
                 # R0 = M[301]
mvto R4
                 \# R4 = M[301] (temp)
sub R1
                  \# R0 = temp - max
and R6
                  # R0 & 0x8000 (keep MSB)
branch R7, gt01 # R0 == 0
jump end01
gt01:
    mvfrom R4
    mvto R1
    andi 0
    addi 01
    mvto R2
                 \# R2 = 1 (maxIdx)
end01:
mvfrom R1
store 400
                  # M[400] = max
mvfrom R2
store 404
                  \# M[404] = maxIdx
```

توضیح مقایسه کردن دو مقدار در اسمبلی:

برای اینکه دو عنصر را مقایسه کنیم، از آنجا که دستوری برای این کار نداریم، ابتدا دو عنصر را از هم کم میکنیم، و سپس از MSB برای تشخیص منفی بودن حاصل تفریق استفاده میکنیم. از اینجا متوجه میشویم که عدد بزرگتر است یا خیر.

برای مقایسه، ابتدا دو عدد را از هم کم میکنیم (a-b)، سپس با عدد بالا and میکنیم، و در آخر با عدد 0 مقایسه میکنیم (این کار با دستور branch ممکن است). اگر عدد 0 بود، یعنی a-b مثبت بوده و در نتیجه a > b است.

Machine Code:

با توجه به معادلهای اسمبلی و کدهای 16 بیتی قابل اجرا در بخش Instructions، یک برنامه assembler نوشته شد که بخشی از خروجی آن برای کد بالا در تصویر زیر مشخص شده است:

Simulation Results:

Memory	> 🖹 ArrayData.txt		y > 🗋 data.mem
•		1	// Array Data
1	-34	2	012c
2	-10	4	111111111110111110
3	37	5	111111111111111111111111111111111111111
		6	00000000000100101
4	46	7	00000000000101110
5	98	8	0000000001100010
		9	00000000000000010
6	2	10	0000000010000011
7	131	11	1111110000101010
0		12	0000000010001111
8	-982	13	0000000000001000
9	143	14	0000000000111000
10	8	15 16	0000000000100100 1111111111100100
	_	17	00000000001100010
11	56	18	0000000001100010
12	36	19	11111111111111001
		20	00000000000000000
13	-28	21	00000000000000010
14	98	22	00000000000000101
15	17	23	0000000001011011
		24	
16	-7	25	
17	0	26	// Instructions
		27 28	0000
18	2	29	11100000000000000
19	5	30	10001110000000000
20	91	31	1100010000000000
20	71	32	19999999999999

عناصر آرایه به صورت روبهرو انتخاب شدهاند. بزرگترین عضو آرایه 143 است که در اندیس شماره 8 قرار دارد.

این عناصر خانه 300 تا 319 حافظه را اشغال میکنند. برای خواندن این مقادیر از فرمت mem. استفاده شده است. ابتدا مقادیر آرایه از خانه 300 نوشته شدهاند و سپس دستورها از خانه 0 شروع میشوند.

نتیجه شبیهسازی:

Max Element خانه 400 مموری است که مقدار 143 را نشان میدهد. همچنین Max Index خانه 404 مموری است که مقدار 8 را نشان میدهد. با توجه به مقادیر Decimal آرایه که بالاتر نشان داده شد، عملکرد پردازنده صحیح است. در طی محاسبات، R1 عنصر بیشینه و R2 هم اندیس آن را نگه میدارد.

rTB/dk	1													
rTB/rst	0													
rTB/processor/memory/mem[400]	143												143	
rTB/processor/memory/mem[404]	8												(8	
processor/cpu/datapath/regFile/regFile[0]	000												))) (000	0000000001000
8/processor/cpu/datapath/regFile/regFile[1]	143	(0)	34 (-10	(37	(46)	98	131	143						
3/processor/cpu/datapath/regFile/regFile[2]	8	0	(1	. (2	(3	(4	(6	(8						
3/processor/cpu/datapath/regFile/regFile[6]	100	0000 10	000000000000	000										
3/processor/cpu/datapath/regFile/regFile[7]	000	0000000000	000000											
Now	004 ns	าร	100	0 ns	200	Ons	300	) ns	400	D ns	500	0 ns	600	) ns